

Η επαναλειτουργία της ΕΡΤ και το ανταποδοτικό τέλος, του Νίκου Μιχαλίτση

Δευτέρα 2 Μαρτίου 2015

Στις 11 Ιουνίου 2013, πραγματοποιήθηκε από την κυβέρνηση Σαμαρά ένα πρωτάκουστο παγκοσμίως έγκλημα κατά της δημοκρατίας στη χώρα μας. Έκλεισε εν μια νυκτί μια δημόσια υπηρεσία και μάλιστα η δημόσια ραδιοτηλεόραση.

Παρά τη συκοφαντική επίθεση κατά της ΕΡΤ που εξαπολύθηκε από την τότε κυβέρνηση, η κοινή γνώμη της χώρας μας αλλά και της Ευρώπης καταδίκασε απερίφραστα την ενέργεια αυτή και συμπαραστάθηκε έμπρακτα στους εργαζόμενους της ΕΡΤ που αντιστάθηκαν και διατήρησαν ανοικτές κάποιες σημαντικές δομές της με αυταπάρνηση. Μία από τις αιτιάσεις της τότε κυβέρνησης ήταν ότι οι πολίτες πλήρωναν πολλά για το λεγόμενο ανταποδοτικό τέλος. Εν τούτοις είχε ήδη φροντίσει να αποσπά το 25% του ποσού που εισέπραττε η ΕΡΤ για να το αποδίδει σε μια μαύρη τρύπα που είχε δημιουργήσει με την πολιτική της στα φωτοβολταϊκά. Αργότερα, πριν ακόμα από τη δημιουργία της ΝΕΡΙΤ, ενός υποκατάστατου δημόσιας ραδιοτηλεόρασης με μόνο σκοπό την κυβερνητική προπαγάνδα, επανέφερε από 1/1/2014 το ανταποδοτικό τέλος, μειωμένο από 4,24 € μηνιαίως σε 3€. Εν τούτοις, παρακράτησε το 2014 περίπου το 50% του υποτιθέμενου ανταποδοτικού για την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος. Το ίδιο ισχύει και στον προϋπολογισμό 2015, όπου το Υπουργείο Οικονομικών έχει δεσμεύσει για τον ίδιο σκοπό 99 εκατομμ. €, ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ανταποδοτικού του 2015.

Προχθές, ο Υπουργός Επικρατείας της νέας κυβέρνησης, Νίκος Παππάς, ανακοίνωσε την επαναλειτουργία της ΕΡΤ με νέο νόμο και ανέφερε ότι πιθανόν θα υπάρξει επαναφορά του ανταποδοτικού τέλους στα επίπεδα προ της 11ης Ιουνίου 2013.

Μετά την ανακοίνωση, υπήρξαν άμεσες αντιδράσεις που όπως είναι φυσικό πυροδοτήθηκαν από εκείνους που έκλεισαν την ΕΡΤ σε μια προσπάθεια να βρουν εκ των υστέρων ένα άλλοθι για την εγκληματική τους ενέργεια. Αν οι αντιδράσεις περιορίζονταν στους κύκλους αυτούς, οι εργαζόμενοι της ΕΡΤ δεν θα είχαμε λόγο να απαντήσουμε. Εν τούτοις, επειδή πρόκειται για μια προσπάθεια ενεργοποίησης του κοινωνικού αυτοματισμού με στόχο μια δεύτερη κατασυκοφάντηση της πλειονότητας των εργαζομένων της ΕΡΤ θα απαντήσουμε σε κάποια ερωτήματα που θέτουν ακόμα και καλόπιστοι πολίτες.

1. Πρέπει η Δημόσια Ραδιοτηλεόραση να χρηματοδοτείται από το κράτος ή τον πολίτη;

Η δημόσια ραδιοτηλεόραση, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τις ευρωπαϊκές συνθήκες (Πρωτόκολλο Άμστερνταμ) είναι δημόσια υπηρεσία. Ως τέτοια πρέπει να χρηματοδοτείται από το κράτος ή τους πολίτες και να έχει συνέχεια και καθολικότητα. Ο λόγος είναι ότι η δημόσια ραδιοτηλεόραση υποχρεούται να προσφέρει υπηρεσίες που δεν μπορούν να προσφερθούν από την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση που έχει στόχο το κέρδος. Τέτοιες υπηρεσίες είναι η συνεχής και πλήρης πλουραλιστική και ψύχραιμη ενημέρωση (χωρίς προσπάθειες εντυπωσιασμού για αυξημένη τηλεθέαση), η συνεχής επαγρύπνηση για την ενημέρωση του κοινού σε περιπτώσεις κινδύνων και καταστροφών, η ενημέρωση από την περιφέρεια η οποία υποβαθμίζεται από την αθηνοκεντρική ενημέρωση των ιδιωτικών καναλιών, η προαγωγή του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, της ελληνικής παράδοσης, της

άνευ πρόσθετου κόστους ψυχαγωγίας των πολιτών, της απόδοσης φωνής στην κοινωνία και ιδιαιτέρως σε χειμαζόμενες και μειονεκτούσες ομάδες και τέλος η ενημέρωση και η ψυχαγωγία της ομογένειας. Όλα αυτά αποτελούν δραστηριότητες απαραίτητες για μια Δημοκρατία, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να αυτοχρηματοδοτηθούν, όπως θα συνέβαινε με το εντελώς διαφορετικό πρόγραμμα μιας ιδιωτικής κερδοσκοπικής επιχείρησης. Προσθέστε επίσης και την υποχρέωση της καθολικότητας στην ραδιοφωνική και τηλεοπτική κάλυψη που απαιτεί μεγάλο πλήθος πομπών και αναμεταδοτών λόγω της γεωγραφικής διαμόρφωσης της χώρας μας, αναρωτηθείτε για το κόστος εγκατάστασης, συντήρησης και λειτουργίας ενός τεράστιου δικτύου εκπομπής και θα καταλάβετε ότι δεν μπορεί ποτέ να συγκρίνεται ένας δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός όμιλος με ένα τηλεοπτικό κανάλι.

Είναι ζήτημα δημοκρατίας και πολιτισμού η χρηματοδότηση μιας τέτοιας δημόσιας υπηρεσίας.

2. Ήταν ακριβό το ανταποδοτικό τέλος που πλήρωνε ο πολίτης για την ΕΡΤ πριν κλείσει;

Το μοντέλο χρηματοδότησης στην πλειονότητα των χωρών της Ευρώπης πραγματοποιείται μέσω ανταποδοτικού τέλους απ' ευθείας από τον πολίτη. Στην κατάταξη του κόστους που πλήρωνε ο πολίτης, η Ελλάδα -επί ΕΡΤ- βρισκόταν στις τελευταίες θέσεις μεταξύ όλων των ευρωπαϊκών χωρών. Στην κατάταξη αυτή η ΕΡΤ βρισκόταν πολύ χαμηλότερα από το μέσο όρο ακόμα και αν συνυπολόγιζε κανείς τόσο το μέσο εισόδημα όσο και τον πληθυσμό κάθε χώρας.

Σημασία, όμως για μια Δημοκρατία δεν έχει μόνον το απόλυτο ή αναλογικό μέγεθος του ανταποδοτικού τέλους. Μεγαλύτερη σημασία έχει το αν τα χρήματα αυτά που δίνουν οι πολίτες πιάνουν τόπο. Αν δηλαδή η δημόσια ραδιοτηλεόραση ανταποδίδει τις απαραίτητες υπηρεσίες για τις οποίες πληρώνει ο πολίτης.

Ας κάνουμε μία σύγκριση. Η ΕΡΤ ήταν ένας πραγματικός ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός με όλα τα αναγκαία για την κοινωνία και την ομογένεια προγράμματα (τηλεοπτικά, ραδιοφωνικά, διαδίκτυο, μουσικά σύνολα, κ.λπ.), με ένα brand name με τεράστιο κύρος στο εξωτερικό που απολάμβανε του σεβασμού όλων των ευρωπαϊκών ραδιοτηλεοράσεων. Για τον Οργανισμό αυτόν, πλήρωνε κάθε νοικοκυριό 4,24 € το μήνα ή 50,88 € το χρόνο. Αντί της ΕΡΤ, η συγκυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ δημιούργησε ένα ραδιοτηλεοπτικό "περίπτερο"

κυβερνητικής προπαγάνδας, τη ΝΕΡΙΤ, που δεν εκπληρώνει καμία από τις απαιτήσεις της κοινωνίας για μια πραγματική δημόσια ραδιοτηλεόραση, απαξιωμένο και περιφρονημένο τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό. Για το μόρφωμα αυτό κάθε νοικοκυριό πληρώνει 3 € μηνιαίως ή 36 € ετησίως.

Ας αναρωτηθούμε, λοιπόν, τί είναι προτιμότερο; Να δίνουν τα νοικοκυριά που μπορούν 50,88 € ετησίως για να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες μιας πραγματικής δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα και οι ευρωπαϊκές συνθήκες, ανεξάρτητη από κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα και ιδιωτικά συμφέροντα ή να σπαταλούνται χωρίς αντίκρισμα 36 € ετησίως από όλα τα νοικοκυριά, χωρίς καμία ουσιαστική ανταπόδοση; Πάντοτε, σημασία έχει αν αυτό που καταβάλλει κανείς πιάνει τόπο. Αν δηλαδή το τίμημα δεν είναι κατ' αρχάς παράλογο και δυσβάστακτο και αφετέρου (εξ ίσου σημαντικό) αν είναι αντάξιο των υπηρεσιών που προσφέρονται ανταποδοτικά.

Με μία σημαντική και δίκαια επισήμανση: Τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κατάσταση ανέχειας δεν πρέπει (έως ότου αυτό ανατραπεί) να πληρώνουν ανταποδοτικό τέλος. Όσα νοικοκυριά δηλαδή εντάσσονται σε κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο της ΔΕΗ και όσα ενταχθούν στο νόμο για την επανασύνδεση του ρεύματος δεν θα πρέπει να πληρώνουν ούτε τα 3 € μηνιαίως που δίνουν σήμερα για τη ΝΕΡΙΤ.

3. Είναι σωστό να επαναλειτουργήσει η ΕΡΤ και πώς;

Η ΕΡΤ ήταν ένας πραγματικός δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός Οργανισμός. Πρέπει να επανέλθει γιατί η χώρα μας δεν μπορεί να στερείται δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, ιδιαίτερα όταν υπάρχει πλήρης έλεγχος της ιδιωτικής τηλεόρασης από τους γνωστούς 5-6 μεγαλοκαναλάρχες. Αυτό δεν σημαίνει ότι η ΕΡΤ δεν είχε παθογένειες που πρέπει να διορθωθούν. Οι παθογένειες αυτές προήλθαν από μια μακρόχρονη πολιτική των κυβερνήσεων και διοικήσεων της ΕΡΤ με βασικό άξονα το πελατειακό σύστημα και την εφαρμογή του με την τοποθέτηση στρατιών ειδικών συμβούλων. Αυτό δεν σημαίνει ότι η πολιτική αυτή δεν διάβρωσε και μέρος των εργαζομένων της ΕΡΤ που εντάχθηκαν στο σύστημα αυτό και το υπηρέτησαν. Αυτό, πρέπει να αλλάξει άρδην.

Για να πραγματοποιηθεί όμως η αλλαγή αυτή, υπάρχουν δύο προϋποθέσεις:

Η πρώτη είναι να επαναλειτουργήσει η ΕΡΤ με όλο το εύρος των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λειτουργία ενός πραγματικού ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού και με τους ανθρώπους που μπορούν να το εξασφαλίσουν αυτό μετά τη διαρραγείσα συνέχεια λόγω του μαύρου, δηλαδή τους εργαζόμενους της.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι να υπάρξει η αταλάντευτη πολιτική βούληση και ο χρόνος για να διορθωθούν οι παθογένειες που προαναφέραμε, να υπάρξει εν λειτουργία αξιολόγηση δομών, υπηρεσιών και προσωπικού, ώστε να καταλήξουμε σε μια ΕΡΤ που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας, με το μικρότερο δυνατό κόστος, προσανατολισμένη στο δημόσιο συμφέρον και τη μεγαλύτερη δυνατή ανταπόδοση των αναγκών υπηρεσιών. Τότε (η κυβέρνηση προσδιορίζει το χρονικό αυτό διάστημα σε ένα έτος), μετά την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας της ΕΡΤ και της αναδιάρθρωσής της, θα είναι και ο χρόνος επανεξέτασης της μείωσης του ανταποδοτικού τέλους.

Άλλος δρόμος, που δεν συγκρούεται με την κοινή λογική, δεν υπάρχει. Ας αναρωτηθούμε όλοι αν θα την υπηρετήσουμε ή όχι...

<http://www.thepressproject.gr/article/73797/l-epanaleitourgia-tis-ERT-kai-to-antapodotiko-telos>